

UDENRIGSMINISTERIET

Spørgsmål fra Europaudvalget til
udenrigsministeren af 24. november 2014.
Det Europæiske Råd den 23.-24. oktober
2014 spørgsmål 3 stillet af
Mette Boch (LA)

Det Europæiske Råd den 23.-24. oktober 2014 spørgsmål 3:

”Ministeren bedes – evt. med bidrag fra beskæftigelsesministeren – for henholdsvis vækst-, job- og ungepakken redegøre for, om der på nuværende tidspunkt kan registreres konkrete resultater af initiativerne og i bekræftende fald hvilke. I benægtende fald bedes ministeren redegøre for, hvornår man forventer at kunne se konkrete, målbare resultater af de forskellige initiativer. Spørgsmålet stilles som opfølgning på statsministerens afrapportering fra mødet i Det Europæiske Råd den 23.-24. oktober 2014 (møde i Europaudvalget den 30. oktober 2014) og på baggrund af statsministerens svar på spørgsmål 2 – Det Europæiske Råd 23-24/10-14.”

Svar:

Der redegøres særskilt for resultater af hhv. vækst- og beskæftigelsespagten og ungepakken.

Vækst- og beskæftigelsespagten

Det Europæiske Råd vedtog i juni 2012 under dansk EU-formandskab Vækst- og Beskæftigelsespagten med henblik på at fremme intelligent, bæredygtig og jobskabende vækst i EU. Herunder redegøres for resultater for hhv. det indre marked, investeringer i infrastruktur samt prioriteringen af europæisk forsknings- og innovationspolitik.

Det indre marked

Færdiggørelse af de to reformpakker for det indre marked, hhv. Akten for det indre marked I og II (SMA I, II), er relativt fremskreden. Fsva. SMA I er der gjort betydelige fremskridt ift. Kommissionens statusrapport til DER i juni 2013. Der er på nuværende tidspunkt opnået enighed om 11 af de 12 prioriterede forslag på europæisk niveau (kun energibeskatningsdirektivet udestår).

Gennemførelse af SMA II er mindre fremskreden, idet der pt. kun er opnået enighed om 3 af de 12 prioriterede forslag. Forhandlingerne er dog fremskredne på en række sager bl.a. den tekniske søjle af fjerde jernbanepakke, langsigtede investeringsfonde og reform af insolvensregler.

Investeringer i infrastruktur

Der er ligeledes opnået fremskridt fsva. investeringer i infrastruktur. Med Connecting Europe Facility gøres ca. 33 mia. euro tilgængelige fra EU's budget for 2014-2020 til investeringer målrettet transport-, energi- og telekommunikationssektoren. Der har allerede i 2014 været de før-

ste ansøgningsrunder indenfor alle tre sektorer og Kommissionen har således igangsat en proces mhp. udvælgelse af konkrete projekter. Den formelle støttetildeling forventes i 2015, hvorefter projekterne kan sættes i gang.

Prioriteringen af europæiske forsknings- og innovationspolitik

Fsva. prioriteringen af europæisk forsknings- og innovationspolitik er der opnået enighed om Horizon2020, som for perioden 2014-2020 har et budget på ca. 80 mia. euro. Midlerne uddeles primært som konkurrenceudsatte midler til forsknings- og innovationsprojekter. Kommissionen har netop offentliggjort de første uddelingsstatistikker for Horizon2020, som viser, at der frem til november 2014 er bevilget knap 2,2 mia. euro. Der er kun tale om en lille del af budgettet for 2014 (ca. 9 mia. euro), hvilket dog hænger sammen med, at det tager op mod 8 måneder fra ansøgningsfrist til bevilling.

Ungepakken

I forhold til ungdomsarbejdsløshed er der to relevante initiativer på EU-niveau: 1) Den europæiske ungdomsgaranti, 2) Ungdomsbeskæftigelsesinitiativet (YEI) som Danmark ikke er en del af, fordi ungdomsarbejdsløsheden i Danmark var mindre end 25 % i 2012.

1) Ungdomsgarantien

Den europæiske ungegaranti skal sikre, at unge under 25 år modtager et tilbud af god kvalitet om beskæftigelse, fortsat uddannelse, en læreplads eller en praktikplads inden for fire måneder efter at være blevet ledig eller at have forladt en formel uddannelse.

Alle 28 medlemslande har i løbet af første del af 2014 afleveret planer for implementering af deres ungegaranti til Kommissionen. Danmark afleverede i april. De fleste af planerne er offentliggjort på Kommissionens hjemmeside. 19 medlemslande har fået særlige landespecifikke henstillinger vedrørende deres ungeindsats. Det gælder fx henstillinger om at styrke den tidlige indsats, at øge uddannelser med indbygget praktik og udvide mulighederne for praktik mere generelt, at give de unge kompetencer, som arbejdsmarkedet efterspørger, og at styrke indsatsen over for unge, der ikke er registreret som ledige. Der skal følges op på henstillingerne i de nationale reformprogrammer for 2015. Herudover sker der en løbende overvågning. Senest var der den 3. december eksaminationer ("tematisk review") af indsatsen i de 19 lande, der har fået henstillinger på unge-området. Opfyldelsen af ungegarantien er højt prioriteret i Kommissionen, der følger de enkelte medlemslandes indsatser og resultater tæt. Udkastet til den fælles beskæftigelsesrapport, som Kommissionen vedtog den 28. november, indeholder således flere eksempler på konkrete reformer og tiltag, som afspejler, at vedtagelsen af ungegarantien synes at have øvet indflydelse på flere af de reformer af den aktive arbejdsmarkedspolitik, som landene har gennemført i det forgangne år.

Som eksempler kan nævnes, at der er afsat midler til en mere ungeorienteret indsats i jobcentre (fx Belgien og Rumænien) og brug af tilskud til opstart af nye virksomheder og tilskud/skattefradrag ved ansættelse af unge (fx i Holland, Polen og Spanien). Irland planlægger at etablere lokale entrepreneurship-kontorer, mens Portugal har iværksat særligt program til støtte for unge, der ønsker at starte deres egen (mikro)virksomhed. Et stigende antal lande har fokus på at understøtte overgangen fra skole til arbejde. Frankrig har fx besluttet at relancere et prak-

tikprogram, der skal fremme udbredelsen af de efterspurgte kvalifikationer og understøtte ikke-tidsbegrænset ansættelse. I Letland forsøges overgangen lettet ved brug af kortere betalte jobtræningsforløb i virksomheder, og kommuner for at give unge et bedre fundament for at vælge uddannelse. Det afgørende vil være at se effekten på sigt, da mange af de omtalte initiativer enten er under endelig udformning eller først gennemført for nylig. Indsatsen vil endvidere skulle ses i kombination med mere grundlæggende reformer af beskæftigelsesindsatsen.

Der arbejdes på en mere systematisk monitorering af ungegarantien, der skal gøre det muligt at følge, hvordan ungegarantien påvirker de unges situation på arbejdsmarkedet på tværs af EU-landene. Parallelt med landenes implementeringsplaner arbejdes således med at fastlægge relevante og fælles parametre at måle effekten på.

Der er foreløbig lagt følgende ramme for monitorering af ungegarantien, der omfatter 3 niveauer:

- 1) Makroøkonomiske indikatorer som fx andelen af unge i aldersgruppen 15-24 år, som hverken er i arbejde, uddannelse eller træning og ledighedsprocenten blandt de 15-24 årige.
- 2) Implementeringsindikatorer der fx viser, hvor stor en andel, der modtager et kvalitetstilbud inden for fire måneder efter registrering i Jobcenteret.
- 3) Opfølgningsindikatorer, der skal vise den efterfølgende arbejdsmarkedstilknytningen for unge, der tidligere har modtaget et tilbud under ungdomsgarantien, fx de unges arbejdsmarkedsstatus 6, 12 eller 18 måneder efter at de har modtaget et tilbud.

Dataindsamling forventes påbegyndt i 2015 og Kommissionen skal rapportere på den samlede effekt i 2016.

Ungdomsledigheden i EU er fortsat høj, men viser tegn på forbedring. I september 2014 var ungdomsledigheden således (15-24 år) på 21,6 % mod 23,5 % året før. Der er fortsat en stor spredning imellem landene - fra 7,6 % i Tyskland og 9,1 % i Østrig til 50,7 % i Grækenland og 53,7 % i Spanien. Spredningen synes dog ikke længere at vokse¹.

2) Ungdomsbeskæftigelsesinitiativet

Ungdomsbeskæftigelsesinitiativet (YEI) fokuserer for perioden 2014-2020 på regioner med særlig høj ungdomsarbejdsløshed og på unge mellem 15 og 24 år, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse. Initiativet skal yde økonomisk støtte til at hjælpe med at gennemføre foranstaltninger, der fremmer ungdomsbeskæftigelsen, som f.eks. ungdomsgarantien.

Der afsat 6 mia. euro (2011 priser) til initiativet i form af 3 mia. euro fra en særskilt YEI budgetlinje og mindst 3 mia. euro fra Den Europæiske Socialfond. Forpligtelsesbevillingerne er fremskudt til 2014 og 2015 med hhv. 3,4 mia. euro og 2,6 mia. euro. Initiativet er rettet mod unge under 25 år (eller under 30 år, hvis medlemsstaterne beslutter det), som ikke er i beskæftigelse eller under uddannelse, og som bor i regioner, hvor ungdomsarbejdsløsheden var på over 25 % i 2012.

¹ Udkast til den fælles beskæftigelsesrapport, 28. november 2014.

For indeværende er det franske, italienske og litauiske program vedtaget af Kommissionen med en samlet forpligtelsesbevilling på 1,6 mia. euro. Ifølge Kommissionen forventes yderligere 25 programmer ud af i alt 34 programmer at være enten vedtaget eller klar til vedtagelse inden udgangen af 2014. Med vedtagelsen af programmet kan der afholdes udgifter fra EU's budget, herunder refunderes projektudgifter afholdt efter den 1. september 2013. De konkrete projekter udvælges og igangsættes på nationalt plan.

For indeværende er der ifølge Kommissionen alene udbetalt forskud til de allerede godkendte programmer. Det er ikke usædvanligt, at der hengår noget tid fra godkendelse af programmerne indtil projekter udvælges og begynder at generere udgifter, som derefter kan refunderes fra EU-budgettet. Af de seneste implementeringstal fra 11. november 2014 vedrørende den særlige YEI-budgetlinje fremgår, at der af de afsatte midler fra 2014 er implementeret 457,8 mio. euro (25,4 %) i forpligtigelser og 8,2 mio. euro (1,8 %) i betalinger. Implementeringsgraden må forventes at stige væsentligt, når de nævnte programmer inden for nær fremtid forventes vedtaget.